

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MENSUPLARININ YURTDIŞINDA UYACAKLARI USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNERGE

AMAÇ VE KAPSAM:

MADDE 1- Bu yönergenin amacı, bilgi ve görgülerini artırmak, yabancı devletlerde ve uluslararası kuruluşlarda çeşitli konularda inceleme-araştırma yapmak ve lisans üstü eğitim amacıyla yurtdışına gönderilen Bakanlık mensuplarının yurtdışında buldukları süre içerisinde uymaları gereken usul ve esasları belirlemek ve çalışmalarının daha verimli bir biçimde yürütülmesi için ihtiyaç duyulabilecek temel bilgileri sağlamaktır.

DAYANAK

MADDE 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 78, 79 ve 80 inci maddeleri, 1974 tarihli Yetiştirilmek Amacıyla Yurtdışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik ile 1994 tarihli Kaymakam Adayları Yönetmeliği hükümleri bu yönergenin dayanağını oluşturur.

MADDE 3- Yurtdışına gönderilecek personelin uyacakları usul ve esaslar bu yönergeye ekli EK:1 “Uyulması Gerekli Usul ve Esaslar” başlıklı bölümde; seyahat öncesi ön bilgilenme, çalışmalarda verimlilik ve sürenin etkin kullanımı için gerekli yol gösterici bilgiler bu yönergeye ekli EK:2 “Yurtdışında Yürütülecek Çalışmaların Etkinlik ve Verimliliğini Artırmaya Yönelik Öneriler” başlıklı bölümde belirtilmiştir.

MADDE 4- Yurtdışına görevlendirilen Bakanlık mensuplarının EK: 1’de yer alan usul ve esaslara uymaları zorunludur. Aksine hareket edenler hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Yetiştirilmek Amacıyla Yurtdışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik ile diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 5- Bu yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Ek-1 UYULMASI GEREKLİ USUL VE ESASLAR

Ödevler, Yükümlülükler ve Haklar:

Yurtdışına gönderilen Bakanlığımız mensupları gönderiliş amaçlarını gerçekleştirmek sorumluluğu yanında, her ortam ve koşulda devlet memuru kimliğini taşımaları nedeniyle buldukları ülkede Türkiye Cumhuriyeti Devletine, Türk Milletine ve kültürüne uygun tutum ve davranış içerisinde olmakla ödevlidirler. Bu çerçevede, devlet kaynaklarından kendilerine sağlanan imkanları sarfederken azami performansla, ülke ve bakanlık menfaatlerine uygun bir çalışma göstermek zorundadırlar.

Yurtdışına gönderilenlerin uyacakları diğer esas ve usuller ile hakları şunlardır:

Ödevler ve Yükümlülükler

1. Bakanlık mensuplarının gruplar halinde yurtdışına gönderilmesi durumunda yurtdışına hareket edilmeden önce mensuplar arasından Bakanlıkça her grup için bir “grup temsilcisi”, tüm gruplar için de bir başkan seçilir. Grup temsilcileri, başkan vasıtasıyla yurtdışında bulunanlar ile Bakanlık arasındaki iletişimi sağlamak; mensupların ihtiyaç ve problemlerini Bakanlığa, Bakanlığın emir, talimat ve duyurularını da mensuplara ulaştırmakla ödevlidirler.

2. Temsilcilik ve başkanlık görevleri, yurtdışında bulunanlar arasında bir ast-üst ilişkisi olmayıp, uygulamada iletişim ve koordinasyonu sağlamayı amaçlar.

Başkan ve grup temsilcileri, yabancı ülkeye varıştan sonra en kısa sürede bulunulan ülkedeki Türk temsilciliklerini ziyaret ederek o ülkede bulunuş amaçları hakkında söz konusu makamları bilgilendirirler.

3. İştirak edilen toplantı veya eğitim programına ilişkin kurallara eksiksiz olarak uymak, hastalık ve benzeri önemli mazeretler dışında tam devamlılık esastır.

4. Eğitim amacıyla bir kursa, okula, koleje veya üniversiteye devam edenler çalışma, tez veya uygulamalarını seçerken, öncelikle konuların ülkemiz gerçekleriyle örtüşüp-örtüşmediğine, kamu yönetimi alanında ülkemiz ve Bakanlığımız açısından cevabı aranan ve idare yaşamımızda çözüm bekleyen tartışmalı bir sorunun çözümüne yönelik olup-olmadığına dikkat etmek: “tanımlayıcı” yönü ağır basan, herhangi bir “öneri” getirmeyen ve analitik olmaktan uzak, pratik yararı ve uygulama kabiliyeti olmayan konulardan kesinlikle kaçınmak zorundadırlar.

5. Yurtdışında bulunanlar, günlük yaşamlarını milli kimlik ve değerlerimize aykırılık teşkil edecek tutum ve davranışlardan kaçınmak kaydıyla mümkün oldukça içinde buldukları sosyal-kültürel çevreye aktif olarak katılmak suretiyle sürdürürler.

6. Eğitim amacıyla yurtdışına gönderilenler, Bakanlığımızla eğitim kurumu arasında imzalanan protokol hükümleri kapsamında haklarında düzenlenecek periyodik eğitim raporları ile grup temsilcilerinden alınan bilgiler yanında Bakanlık yetkililerince yapılacak “yerinde denetim” ziyaretleri yoluyla kontrol ve denetim altında tutulurlar.

7. (Değişik:Bak.onayı/31.12.2008) Staj programları gereği yurtdışında bulunan Kaymakam Adaylarının, yurtdışı eğitimlerinin altıncı ayında katıldıkları programın diline göre girecekleri uluslararası geçerliliği olan:

- IELTS (İngilizce) sınavından en az 4,0 puan,
- TOEFL (İngilizce) sınavından PBT 404 veya IBT 36 puan,
- Fransızca Bilme Testi (TCF) sınavından en az 300 puan,
- Zertifikat Deutsch (Almanca) sınavından “yeterli” düzeyinde not,

Almaları zorunludur.

Yukarıdaki not veya puanları alamayan Kaymakam Adayları yurtdışı sürelerinin altıncı ayı sonunda yurda çağrılırlar.

Katıldıkları sınavlarda yukarıdaki not veya puanları alanların yurtdışı sürelerinin dokuzuncu ayında katıldıkları programın diline göre ayrıca girecekleri yukarıda belirtilen;

- IELTS (İngilizce) sınavından en az 4,5 puan,
- TOEFL (İngilizce) sınavından PBT 434 veya IBT 44 puan,
- Fransızca Bilme Testi (TCF) sınavından 300 puanın üzerinde puan,
- Zertifikat Deutsch (Almanca) sınavından “iyi” düzeyinde not,

Almaları zorunludur.

Sınav sonuçları öğrenildikleri tarihten itibaren bir hafta içerisinde grup temsilcileri tarafından normal ve elektronik posta yoluyla Bakanlığa ulaştırılır.

8. Yurtdışına gönderilenler, yurda dönüşlerini izleyen bir ay içerisinde gittikleri yabancı ülkedeki çalışmalarını ve bunların sonuçlarını, katıldıkları yurtdışı programı hakkındaki önerilerini de kapsayacak bir rapor hazırlayarak Bakanlığa sunarlar.

9. Eğitim amacıyla yurtdışına gönderilenler tarafından hazırlanan tez çalışmaları veya raporlar, Bakanlıkta Personel Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Başkanlığında Teftiş Kurulu Başkanlığından bir Mülkiye Müfettişi ve APK'dan bir Daire Başkanının iştiraki ile oluşturulacak bir komisyon tarafından incelenir.

Komisyon tarafından uygulamada yararlı olacağı kanaatine varılan tez çalışması veya raporlar, uygulamalarda yararlanılmak üzere ilgili bakanlık birimlerine veya Bakanlık taşra teşkilatına gönderilir.

İzin Hakları ve Ödemeler

10. Bir yıl veya daha fazla süreyle yurtdışına gönderilenlerin yıllık izin hakları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 102 nci maddesi kapsamında saklı olmakla birlikte, eğitim veya kurs programının aksamaması için Bakanlıkça uygun görülecek zorunlu haller dışında, yurda döndükten sonra kullanılır.

Bir yıldan daha az süreyle yurt dışına gönderilenler yıllık izinlerini her halde yurt içerisinde kullanırlar.

11. Yurtdışına gönderilenler, 657 sayılı kanunda belirtilen veya Bakanlıkça uygun görülen mazeretleri dışında Türkiye'ye geliş-gidiş yapamazlar. Mazereti olanlar durumu bir dilekçe ile varsa grup temsilcisinin de muvafakatini alarak Bakanlığa bildirir, Bakanlıkça uygun görülen süre kadar Türkiye'ye geliş-gidiş yaparlar.

12. Yurtdışına gönderilenler, kendilerinin veya zorunluluktan beraberlerinde götürdükleri aile fertlerinin karşılaşacakları sağlık problemlerinin çözümünde öncelikle buldukları ülkenin sağlık sigorta sisteminden yararlanma yolunu seçerler. Bu konuda devam ettikleri eğitim kurumundan ve oradaki dış temsilciliklerimizden bilgi ve yardım talebinde bulunurlar. Bunun yanında gerekmesi halinde Devlet Memurları Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği ve Devlet Memurlarının Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre hareket ederler.

13. Yurtdışına gönderilenlere yurtdışı geçici görev yollukları veya maaşları peşin olarak ödenmemiş ve yurtdışında iken aylık olarak ödenmesi kararlaştırılmış ise yabancı ülkeye ulaştıktan sonra en kısa sürede bir bankada hesap açtırlar ve hesap numaralarını varsa grup temsilcileri vasıtasıyla Bakanlığa bildirirler.

EK-2
YURTDIŞINDA YÜRÜTÜLECEK ÇALIŞMALARIN ETKİNLİK VE
VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK ÖNERİLER

A. Hazırlıkların Gözden Geçirilmesi ve Genel Öneriler

Farklı kültürleri tanımanın en kolay ve en etkin yolu söz konusu toplum veya kültür içerisinde yaşamaktır. Bu suretle bulunulan ülke insanlarıyla kurulacak iletişim ve karşılıklı etkileşim yoluyla hem yeni bir sosyal-kültürel tecrübe kazanılması, hem de kendi kültürümüzün gidilen ülke insanlarına tanıtılması, öğretilmesi ve hatta sevdirilerek benimsetilmesi söz konusu olabilecektir. Zaten yurtdışında gerçekleştirilecek olan eğitim ve bilgi-görgü artırma çalışmalarının en önemli kazanımlarından birinin de bu olması beklenmelidir. Bu alanda genel bir kanaat oluşturmak ve yol göstermek açısından önemli bazı hususlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Seyahat Öncesi Hazırlıklara İlişkin Öneriler

- a.** Yola çıkılmadan önce pasaport, uçak veya otobüs bileti, gidilen eğitim kurumundan alınan acceptance ya da davet mektubu, varsa ehliyet (yurtdışında kullanılacak şekilde onaylatılarak) gibi gidilecek ülkede taşınması/bulundurulması gereken belgelerin götürülmek üzere hazırlanması gerekmektedir.
- b.** Bakanlıkça gönderilecek aylık ya da geçici görev ücretlerinin açılan banka hesaplarına ulaşmasına kadar, gidilecek ülkede zaruri ihtiyaçların karşılanmasına yetecek miktarda bir nakit (döviz) paranın bulundurulması fevkalade önem taşımaktadır.
- c.** Yolculuk esnasında ulaşım araçlarında (özellikle uçaklarda) uygulanan yük sınırlaması ve gidilecek ülkeye konulmuş kurallar göz önünde bulundurularak, giyecek, kitap, elektronik eşya ve diğer zorunlu gereçlerin dikkatlice seçilmesi, gerekmeyecek hiçbir araç-gerecin götürülmemesi problemsiz bir yolculuk yapılması bakımından önem taşımaktadır.
- d.** Yiyecek maddelerinin götürülmek istenmesi halinde gidilecek ülkeye uygulanan gıda kurallarına dikkat edilmesi (açık gıda, yöresel nitelikli gıda malzemelerinin götürülmemesi) gerekmektedir.
- e.** Sürekli kullanılması gereken ilaç, medikal ürün ve protezlerin kullanılması gerektiğini gösteren tıbbi raporlarının (yabancı dile çevrilmiş olarak) yana alınması ihmal edilmemelidir.

2. Genel Öneriler

Öncelikle gidilecek ülke, şehir, kasaba, katılınacak toplantı yeri ve mahiyeti ile eğitim yapılacak üniversite veya kurs verecek kurum hakkında internet ve ülkemizde bulunan söz konusu ülke temsilciliğinden detaylı bilgi edinilmesinde oldukça yarar bulunmaktadır.

Bu bağlamda ayrıca gidilecek yerdeki;

- a. İklim şartlarının öğrenilerek uygun nitelik ve miktarda kıyafet seçilmesi.
- b. Gidilecek yerleşim yerinin asayiş ve güvenlik konularına ilişkin gerekli bilgilerin alınması,
- c. Sosyal ve kültürel yapı ve özelliklere ilişkin bilgilerin temin edilmesi.
- d. Tatil, bayram ve özellik arz eden gün ve tarihlerin öğrenilmesi,
- e. Dini ve geleneksel hassasiyetlerin araştırılarak buna göre hareket edilmesi,
- f. Gidilecek ülkedeki T.C. Büyükelçiliği, Konsolosluk ve Temsilcilik ile varsa diğer Türk Kurum ve Kuruluşlarının adres ve faaliyet bilgilerinin alınması, ayrıca en kısa zamanda söz konusu yerlerin ziyaret edilerek yetkililerle bilgi alışverişinde bulunulmasında,

Yarar görülmektedir.

B. Eğitim ve Sosyal Hayata İlişkin Öneriler

1. eğitim ve kurs programları ile ilgili öneriler

- a. Okul-kurs veya üniversite ile öğrenci arasındaki ilişkinin profesyonel bir ilişki olduğu göz önünde tutularak, gidilen kurumlarca belirlenmiş kurallara uyulması, eğitimin olumlu yönde etkileneceğine inanılan hususlar dışında şartların zorlanmaması gerekmektedir.
- b. Deneyimler göstermiştir ki yurtdışına lisans üstü eğitim amacıyla gönderilen mensuplarımızın en önemli sorunu yabancı dile hakimiyet ve dilin etkin kullanımıdır. Bu konudaki eksikliğin giderilmesi için bireysel gayret gösterilmesi, öncelikle ülkemizdeki dil kurslarına devam edilmesi lisans üstü eğitimin performansı açısından oldukça faydalı olacaktır. Aksi halde bulunulan ülkede bir dil kursuna iştirak edilmesi hem zaman hem de kaynak israfına yol açmakta, akademik faaliyet ile yabancı dil öğreniminin eş zamanlı olarak yürütülmeğe çalışılması yorucu ve yıpratıcı olabilmektedir.
- c. Eğitim görülen kurumdaki eğitimcilerin eğitim konularına ilişkin olarak tavsiye ettiği yayınların eksiksiz olarak takip edilmesinde eğitimin amacına ulaşması bakımından zaruret vardır.
- d. Yurtdışında verilen eğitim hangi ölçek ve düzeyde olursa olsun bir tür “alışveriş” hadisesidir, belli bir maliyeti vardır. Bu nedenle hiç kimseye istediğinden fazlası sunulmamaktadır. Bu gerçek göz önünde bulundurularak Bakanlık mensuplarının buldukları eğitim kurumunun tüm imkanlarını azami düzeyde kullanmaları; İnternet, e-kütüphane ve üniversite kütüphanelerinin sunduğu bütün kaynaklardan

yararlanması amaca ulaşma ve harcanan milli kaynakların karşılığını alma bakımından en önemli faktördür.

- e. Geçmiş tecrübeler dikkate alındığında Bakanlık mensuplarımızın Türkçe iletişim kurdukları eş ve çocukları ile, iş ve arkadaş gruplarıyla birlikte olduklarında başarılarının arzulanan seviyeye ulaşamadığı gözlenmektedir. Bu hususta Bakanlık mensuplarının duyarlılık ve fedakarlık göstermeleri alınan eğitimin kalitesi ve beklenen hasıla açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle zorunluluk olmadıkça eş ve çocuklar birlikte götürülmemeli, hiç değilse eğitimin ilk üç ayından sonra götürülmelidir.
- f. Okul-kurs ve üniversitede uygulanan programın niteliğinin Bakanlık mensuplarının meslekleri ve ifa ettiği memuriyet alanları bakımından somutlaştırılması yönünde kurum eğitimcilerince yürütülen çalışmalara destek olunmalı, konuya “programların zorlaştırıldığı” kaygısı ile yaklaşılmamalıdır.
- g. Alınan eğitimin seviye ve kalitesini ölçmeğe dönük olarak, gerek eğitim kurumunca gerekse harici kurum ve kuruluşlarca yapılan bütün sınavlara girilmesinin hedeflere ulaşılması bakımından fevkalade yararları bulunmaktadır.

2. sosyal yaşama ilişkin öneriler

- a. Günlük yaşantının bulunulan ülkenin hayat standartları dikkate alınarak sürdürülmesinde yarar görülmektedir. Bakanlık mensuplarına yurtdışında yapılan ödemeler bulunulan ülkenin yaşam standartları göz önünde bulundurularak belirlendiğinden tasarruf saikiyle harekette asla aşırılığa kaçılmamalıdır.
- b. Özellikle yabancı dile hakimiyeti pekiştiren ve kültürü derinlemesine öğreten bir uygulama olması nedeniyle “aile yanında ikamet” fevkalade tavsiyeye değer bulunmaktadır.
- c. Gerek katılınacak programı yürüten kuruma gerekse aile yanı veya pansiyon gibi konaklama yerlerinde ülkemizi ve kültürümüzü tanıtmak bakımından kitapçık, broşür ve küçük hediyeler götürülerek anılan yerlere takdim edilmesi fevkalade olumlu sonuçlar doğurmaktadır.
- d. Okul-kurs veya üniversite eğitimi sırasında düzenlenen sosyal etkinliklere katılmak suretiyle çevre geliştirilmesinde bir çok yararlar vardır. Bu doğrultuda kendi kültür ve kimliğimizi tanıtmak fırsatı bulabildiğimiz gibi farklı kültürler hakkında da somut bilgi ve gözlemler şansı erebilmekteyiz. Bu nedenle bulunduğumuz yerdeki geleneksel kutlama ve törenlere hem sempati ile yaklaşmalı, hem de mümkün olduğunca katkıda bulunmalıyız.
- e. Spor, müzik, gezi, sinema, tiyatro ve benzeri alanlarda faaliyet gösteren kulüplere üye olunmak suretiyle sosyal yaşamı zenginleştirmek ayrı bir olumlu kazanımdır.
- f. Hem boş vakitlerin değerlendirilmesi, hem de bilgi ve görgü artırmak suretiyle yaşama zenginlik katmak açısından, elde edilebilecek her fırsatta ve maddi imkanlar

ölçüsünde gezi programları yapılmalı, bulunulan ülkenin tarihi ve turistik yerleri ile kültürel değerleri görülmeli, bu suretle yabancı dilin her açıdan geliştirilmesine gayret gösterilmelidir.

- g.** Zaman yönetimi hususunda dikkat edilerek eğitim-kurs ve akademik etkinlikler ile diğer sosyal etkinlikler arasında dengeli bir planlama yapılmalı, bireysel olarak böyle bir imkanın tekrar elde edilmesinin ne kadar zor olduğu göz önünde bulundurularak adeta “dakikaların hesabı” yapılmalıdır. Bu çerçevede güncel konularla ilgili her türlü gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi yazılı ve görsel iletişim araçlarından azami surette yararlanılmalıdır.
- h.** Bulunulan ülkenin dilinde yazma konusunda egzersiz çalışması yapılmalı; özet çıkarma, günlük tutma, not alma ve işlevsel cümleler kurma ve günlük hayatta kullanma gibi etkinliklerde bulunulmalıdır.

Bakanlık mensuplarının geçmiş yıllardaki yurtdışı tecrübelerinden süzülerek, bundan sonraki yurtdışı programlarına iştirak edecek mensuplarımıza faydalı olacağı düşünülerek hazırlanan yukarda belirtilen hususlara uyulması halinde, “hedeflenen amaçlara” erişilmesi ve sarf edilen kaynakların hakkının verilmesi noktasında; Bakanlığımız açısından “kurumsal tatmin”, Bakanlık mensubu açısından da “vicdani borcun izalesi” sonucuna ulaşılacaktır.

NOT: Bu Yönerge Bakanlık Makamının 18.02.2005 tarihli onayı ile yürürlüğe girmiştir.